

Zatwierdzone do użytku szkół muzycznych II stopnia
pismem Ministerstwa Kultury i Sztuki z dnia 6 VIII 1962 r. (ZSA-9-9/43/62).

Niniejszy zbiór ćwiczeń pomyślany jest jako uzupełnienie dotychczas używanych podręczników do kształcenia słuchu, w których ćwiczenia trzymają się przeważnie systemu dur-moll. Ułożone przez nas melodie są w znacznej części atonalne lub oparte na swobodnie traktowanej skali dwunastotonowej.

W ćwiczeniach nowe interwały wprowadzamy stopniowo i ostrożnie, każda bowiem nowość przedstawia dla ucznia dużą trudność. Doświadczenie nauczyło nas, że nowy interwał należy wprowadzać początkowo w zestawieniu z niektórymi tylko dotychczas poznanymi interwałami. Dlatego to wprowadziliśmy na przykład kwintę początkowo w połączeniu tylko z prymą, sekundą, kwartą i oktawą; w dalszych ćwiczeniach kwinta występuje razem z prymami, sekundami, tercjami i oktawami – bez kwart. Dopiero w rozdziale V kwinta pojawia się w zestawieniu z wszystkimi poprzednio wymienionymi interwałami. W następnych rozdziałach wprowadzone zostały kolejno w podobny sposób nowe interwały, tj. seksty i septymy.

Równie ostrożnie i stopniowo zostały wprowadzone nowe elementy rytmiczne. Z uwagi na duże trudności intonacyjne staraliśmy się unikać rytmów zbyt skomplikowanych.

Ćwiczenia zawarte w tym zbiorze mają na celu wyuczenie słuchania i śpiewania interwałów jako takich, bez jakichkolwiek odniesień tonalnych. Są one przeznaczone do śpiewania i dyktand. Mamy nadzieję, że pomogą one uczniom w słuchaniu, wykonywaniu i rozumieniu muzyki współczesnej.

Autorzy

I. Interwały: pryma, sekunda, tercja, oktawa

Wartości rytmiczne: \bullet , \bullet , \bullet , \circ

1. C_4 C_4 D_4 E_4 F_4 G_4 A_4 B_4 C_5 B_4 A_4 G_4 F_4 E_4 D_4 C_4

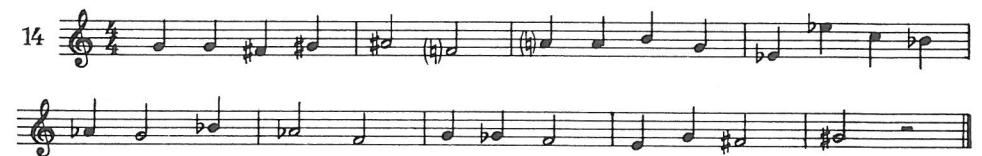
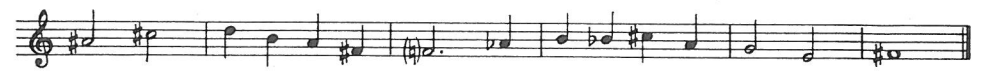
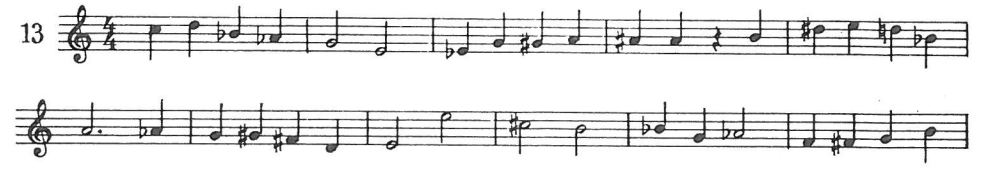
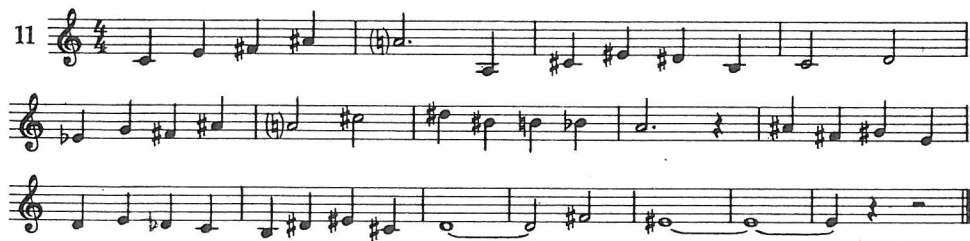
2. C_4 D_4 E_4 F_4 G_4 A_4 B_4 C_5 B_4 A_4 G_4 F_4 E_4 D_4 C_4

3. C_4 D_4 E_4 F_4 G_4 A_4 B_4 C_5 B_4 A_4 G_4 F_4 E_4 D_4 C_4

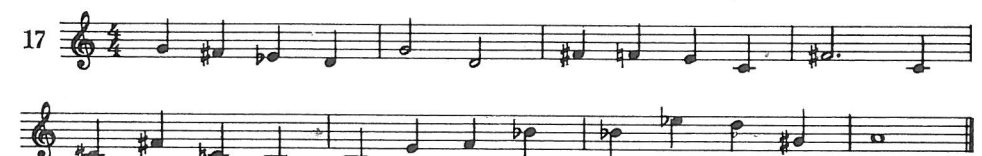
4. C_4 D_4 E_4 F_4 G_4 A_4 B_4 C_5 B_4 A_4 G_4 F_4 E_4 D_4 C_4

5. C_4 D_4 E_4 F_4 G_4 A_4 B_4 C_5 B_4 A_4 G_4 F_4 E_4 D_4 C_4

6. C_4 D_4 E_4 F_4 G_4 A_4 B_4 C_5 B_4 A_4 G_4 F_4 E_4 D_4 C_4

II. Interwał kwarty w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą

19

Musical notation for measures 19-20, treble clef, 3/4 time signature. Measure 19 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 20 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

20

Musical notation for measures 20-21, bass clef, 3/4 time signature. Measure 20 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Measure 21 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

21

Musical notation for measures 21-22, treble clef, 3/4 time signature. Measure 21 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 22 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

22

Musical notation for measures 22-23, bass clef, 3/4 time signature. Measure 22 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Measure 23 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

23

Musical notation for measures 23-24, treble clef, 3/4 time signature. Measure 23 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 24 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

24

Musical notation for measures 24-25, treble clef, 3/4 time signature. Measure 24 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 25 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

25

Musical notation for measures 25-26, treble clef, 3/4 time signature. Measure 25 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 26 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

26

Musical notation for measures 26-27, treble clef, 3/4 time signature. Measure 26 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 27 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

27

Musical notation for measures 27-28, bass clef, 3/4 time signature. Measure 27 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Measure 28 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

III. Kwinta w połączeniu z prymą, sekundą, kwartą i oktawą
 Wartości rytmiczne: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$.
 Grupy rytmiczne: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$.

28

Musical notation for measures 28-29, bass clef, 3/4 time signature. Measure 28 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Measure 29 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

29

Musical notation for measures 29-30, bass clef, 3/4 time signature. Measure 29 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Measure 30 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

30

Musical notation for measures 30-31, bass clef, 3/4 time signature. Measure 30 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Measure 31 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

31

Musical notation for measures 31-32, bass clef, 3/4 time signature. Measure 31 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Measure 32 contains a sequence of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

32

Musical notation for measures 32-33, treble clef, 3/4 time signature. Measure 32 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 33 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

33

Musical notation for measures 33-34, treble clef, 3/4 time signature. Measure 33 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 34 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

34

Musical notation for measures 34-35, treble clef, 3/4 time signature. Measure 34 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Measure 35 contains a sequence of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

31

32

33

34

35

IV. Kwinta w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą

Metrum: $\frac{6}{8}, \frac{9}{8}, \frac{12}{8}$

Grupy rytmiczne:

36

37

38

39

40

40

41

41

42

43

44

45

V. Wszystkie dotychczas poznane interwały

46

47

48

49

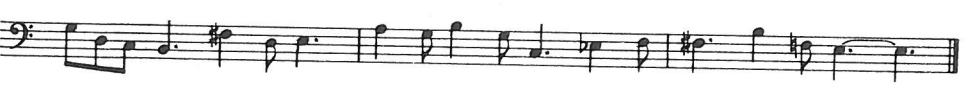
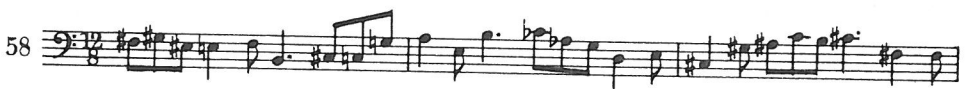
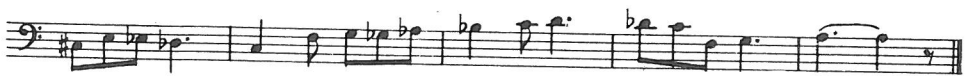
50

51

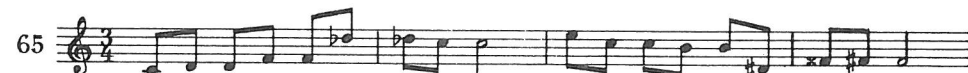
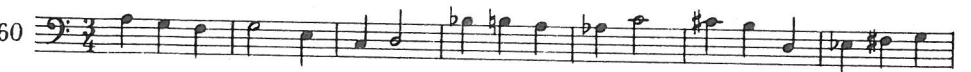
52

53

54

VI. Seksta w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą

67

VII. Seksta w połączeniu z prymą, sekunda, kwartą i oktawą

Grupy rytmiczne:

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

VIII. Seksta w połączeniu z prymą, sekundą, kwintą i oktawą

79

80

81

82

83

84

85

86

IX. Wszystkie dotychczas poznane interwały
Triola

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

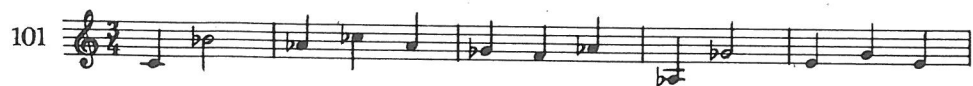
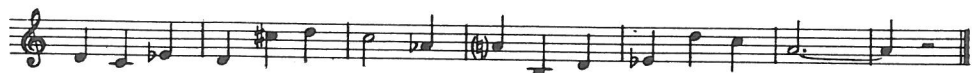
98

99

100

100

X. Septyma w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą
Grupa rytmiczna:

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

XI. Septyma w połączeniu z prymą, sekundą, kwartą i oktawą

113

114

115

116

117

118

118

XII. Septyma w połączeniu z prymą, sekundą, kwintą i oktawą

119

120

121

122

123

124

125

XIII. Wszystkie dotychczas poznane interwały

126

127

128

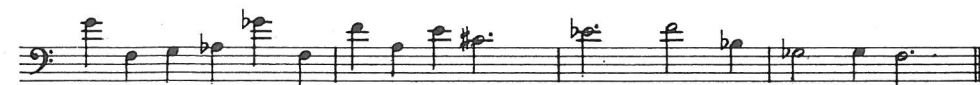
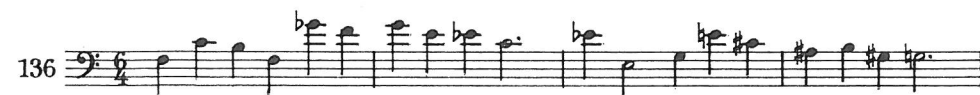
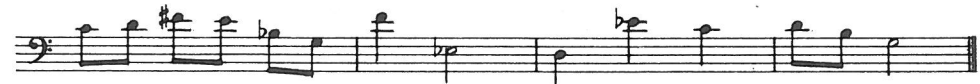
129

130

131

131

XIV. Nona

SPIS TREŚCI

I. Interwały: pryma, sekunda, tercja, oktawa. Wartości rytmiczne: $\text{♩}, \text{♪}, \text{♫}, \text{○}$	3
II. Interwał kwarty w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą	5
III. Kwinta w połączeniu z prymą, sekundą, kwartą i oktawą. Wartości rytmiczne: $\text{♩}, \text{♪}$ Grupy rytmiczne: $\text{♩♩}, \text{♩} \text{♩}$	7
IV. Kwinta w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą. Metrum $\frac{3}{8}, \frac{3}{4}, \frac{12}{8}$. Grupy rytmiczne: $\text{♩♩♩}, \text{♩} \text{♩}, \text{♩} \text{♩}$	8
V. Wszystkie dotychczas poznane interwały	10
VI. Seksta w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą	12
VII. Seksta w połączeniu z prymą, sekundą, kwartą i oktawą. Grupy rytmiczne: $\text{♩} \text{♩}, \text{♩} \text{♩} \text{♩}$	14
VIII. Seksta w połączeniu z prymą, sekundą, kwintą i oktawą	16
IX. Wszystkie dotychczas poznane interwały. Triola	17
X. Septyma w połączeniu z prymą, sekundą, tercją i oktawą. Grupa rytmiczna: $\text{♩} \text{♩}$	20
XI. Septyma w połączeniu z prymą, sekundą, kwartą i oktawą	22
XII. Septyma w połączeniu z prymą, sekundą, kwintą i oktawą	23
XIII. Wszystkie dotychczas poznane interwały	24
XIV. Nona	26